

„Art. 9. Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;
- placówek wsparcia dziennego;
- rodzin wspierających.”

Art. 9 pkt 1 częściowo stanowi powtórzenie art. 3 ustawy, który określa zadania władzy publicznej w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności. Niezależnie od zadań realizowanych przez administrację publiczną pomoc rodzinie mogą również oferować organizacje pożytku publicznego w ramach swojej działalności statutowej.

Placówki wsparcia dziennego nie są nowym rozwiązaniem w zakresie wsparcia rodziny. W stanie prawnym obowiązującym przez 1 stycznia 2012 r. funkcjonowały na podstawie art. 71 ustawy o pomocy społecznej oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Na gruncie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówki wsparcia dziennego nie zaliczają się do kategorii placówek opiekuńczo-wychowawczych. Szerzej na temat placówek wsparcia dziennego będzie mowa przy omawianiu art. 18-28 ustawy.

Rodziny wspierające to nowa instytucja. Szerzej na ten temat będzie mowa przy omawianiu art. 29-31 ustawy.

„Art. 10.

1. Pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190.
2. W przypadku gdy wyznaczonym na podstawie ust. 1 podmiotem jest ośrodek pomocy społecznej, w ośrodku można utworzyć zespół do spraw asysty rodzinnej.
3. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:
 1. konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
 2. terapii i mediacji;
 3. usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
 4. pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
 5. organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.
4. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.”

Prowadzenie pracy z rodziną jest zadaniem własnym gminy. Gmina może realizować to zdania samodzielnie lub poprzez zlecenie realizacji tego zadania na podstawie art. 190 ustawy organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność w zakresie wspierania rodziny, pieczy zastępczej lub pomocy społecznej oraz osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub pomocy społecznej.

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: poniedziałek, 23, kwiecień 2012 00:00

Bernadeta Skóbel

Odslony: 6437

Art. 190 stanowi wyjątek od art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, poprzez ograniczenie katalogu podmiotów, którym może być zlecone prowadzenie pracy z rodziną. Zgodnie z art. 11 ust. ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie realizacja zadania publicznego może być powierzona również stowarzyszeniom jednostek samorządu terytorialnego spółdzielniom socjalnym, spółkom akcyjnym i spółkom z ograniczoną odpowiedzialnością oraz klubom sportowym będącymi spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników. Wyłączenie jest oczywiste, na podstawie przepisów szczególnych (ustawa o samorządzie gminnym, ustawa o samorządzie powiatowym, ustawa o sporcie, ustawa o spółdzielniach socjalnych) powołane podmioty nie mogą prowadzić działalności w zakresie wspierania rodziny, zatem tym bardziej zadania te nie mogą im zostać zlecone przez gminę. Warto jednak o wyłączeniu pamiętać przy ogłaszaniu otwartego konkursu ofert.

Art. 10 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie wyczerpuje wszystkich możliwości realizacji zadania przez gminę za pośrednictwem innego podmiotu. Powołany przepis nie wyklucza bowiem zawierania związków międzygminnych w celu wspólnej realizacji zadania publicznego lub zawierania porozumień międzygminnych w sprawie powierzenia jednej z gmin określonych przez nie zadań publicznych, w trybie art. 74 ustawy o samorządzie gminnym. Przy podejmowaniu decyzji należy jednak mieć na względzie charakter działań w ramach omawianego zadania. Aby przyniosły one oczekiwany efekt tzn. były skuteczne powinny być realizowane w bezpośrednim otoczeniu rodziny, stąd możliwość zawierania związków czy porozumień praktycznie powinna mieć bardzo ograniczone zastosowanie.

Z art. 10 ust. 2 wynika, że gmina realizując samodzielnie zadania wskazuje jednostkę organizacyjną, która będzie realizować te zadania. Może ale nie musi to być ośrodek pomocy społecznej. Zarówno utworzenie nowej jednostki jak i wyznaczenie ośrodka pomocy społecznej (zmiana statutu jednostki) wymaga uchwały rady gminy. W przypadku gdy wyznaczonym podmiotem jest ośrodek pomocy społecznej, w ośrodku można utworzyć zespół do spraw asysty rodzinnej. Powołanie zespołu do spraw asysty ma charakter fakultatywny i będzie zasadne w przypadku dużych ośrodków pomocy społecznej. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

1. konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
2. terapii i mediacji;
3. usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
4. pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
5. organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Ustawodawca w żaden sposób nie precyzuje w jakim zakresie powyższe świadczenia mają być udzielane, zostawiając w tym zakresie wybór gminie. O ile pomoc rodzinie w formie konsultacji, poradnictwa, terapii, mediacji i pomocy prawnej nie budzą wątpliwości interpretacyjnych, o tyle ustawodawca nie wskazał, co należy rozumieć pod pojęciem usług opiekuńczych i specjalistycznych dla rodzin z dziećmi. Wydaje się, że przez analogie mogą mieć tutaj odpowiednio zastosowanie niektóre przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Do usług, które można świadczyć na rzecz rodzin z dziećmi można zaliczyć np.:

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: poniedziałek, 23, kwiecień 2012 00:00

Bernadeta Skóbel

Odsłony: 6437

- wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,
- pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi (nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków, pomoc w uzyskaniu ulg w opłatach, zwiększanie umiejętności gospodarowania własnym budżetem oraz usamodzielnianie finansowe),
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc mieszkaniowa,
- wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego.

Należy również wskazać na błąd ustawodawcy w art. 10 ust. 3 pkt 5 gdzie jest odwołanie do grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin biologicznych, gdy tymczasem w żadnym z kolejnych artykułów ustawodawca nie posługuje się tymi sformułowaniami. Sposób realizacji tego zadania również pozostał w gestii samorządu gminnego.

Zgodnie z art. 10 ust. 4 praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Ustawodawca przewidział również bodziec finansowy, mający zachęcić gminy do prowadzenia pracy z rodziną (współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej – art. 191 ustawy). Powiązane art. 10 ust. 3 przepisy ustawy to art. 15 ust. 1 pkt 2 (opracowanie planu pracy z rodziną w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej 33 pkt 1 (prowadzenie pracy z rodziną w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej), art. 47 ust. 1 pkt 2 lit e (przekazanie planu pracy z rodziną rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka). Praca z rodziną jest oczywiście pojęciem szerszym niż realizacja planu pracy z rodziną – zaniechanie opracowania planu pracy z rodziną (np. z powodu nie powołania asystenta rodziny, który jest jedynym podmiotem wskazanym w ustawie do opracowania planu) nie zwalnia gminy z prowadzenia pracy z rodziną.